

Wat is REDD+ ?

Duurzaam bosbeheer
Landgebruiksplanning
Rehabilitatie
Mens
Biodiversiteit
Onderzoek
Ontwikkeling

Suriname's bijdrage aan het tegengaan van klimaatverandering: het REDD+ programma

REDD+ is een wereldwijd programma voor duurzaam bosbeheer, zodat de balans tussen mens, natuur en economische ontwikkeling behouden blijft.

Een REDD+ strategie bevat:

- duurzaam bosbeheer maar ook bosbehoud
- planning voor goed landgebruik: waar komt mijnbouw, waar komt landbouw, waar komen steden, waar behouden we bos?
- rehabilitatie: bijvoorbeeld herbeplanten van uitgemijnde gebieden

REDD+ in Suriname zorgt ervoor dat we door planning en onderzoek vaststellen hoe we voor onze natuur, biodiversiteit maar ook voor onze ontwikkeling zullen zorgen.

REDD+ Retreat

Door: Santusha Mahabier, REDD+ Technical Assistant

Binnen het REDD+ Programma is behalve de betrokkenheid van en samenwerking met verschillende stakeholders, ook de samenwerking tussen de verschillende REDD+ partners belangrijk. Om deze samenwerking en de team spirit te vergroten, is er op 16 en 17 augustus 2018 een REDD+ Retreat georganiseerd te Bergendal Resort. Aan de Retreat hebben de REDD+ Project Management Unit en haar partners, de Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) en de United Nations Development Programme (UNDP), deelgenomen. Er zijn presentaties gehouden, w.o. een status update van het project. Tevens zijn de uitdagingen en lessons learned besproken. Ook was er tijd vrijgemaakt voor groepsactiviteiten om de teambanden te versterken.

Na de Retreat is dit evenement samen met de REDD+ partners geëvalueerd.

Het team is de mening toegedaan dat de team building activiteiten relevant waren en goed aansloten bij de dagelijkse werkzaamheden, en dat het een succesvolle REDD+ Retreat is geweest. Uit de evaluatie is ook gebleken dat het team meer naar elkaar toe is gegroeid, wat zeker positief zal bijdragen aan de onderlinge samenwerking. Tenslotte is het team van mening dat dergelijke activiteiten op regelmatige basis moeten worden georganiseerd, bij voorkeur halfjaarlijks!

Youth Action For Climate Action

Door Nancy Pierau- Riedewald, Communications Officer

Informatiesessie op de Anton de Kom Universiteit

In het kader van de International Day of Climate Action op 24 oktober, organiseerde het REDD+ Project op zaterdag 20 oktober 2018 een Jongeren Klimaat Seminar met als thema "Youth Action For Climate Action".

Het seminar had als doel het bewustzijn en de betrokkenheid van jongeren te vergroten rond het wereldwijd fenomeen klimaatverandering.

In een goed bezette vergaderzaal in het Lalla Rookh gebouw werden verschillende toespraken gehouden over het thema "jongeren en klimaatverandering".

De opening van het seminar werd gedaan door de Wnd. Algemeen Directeur, dhr. C. Nelom van het Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname. Hij verwees naar de deelname van Surinaamse jongeren aan een conferentie in Jamaica die ging over klimaatverandering en wat jongeren daar gepresenteerd hebben, als aanleiding voor dit jongeren klimaatseminar. Hij gaf aan dat dit seminar in Paramaribo start, maar een landelijk karakter heeft en daarom ook in de districten gehouden zal worden. Hij benadrukte het belang van de betrokkenheid van jongeren in het klimaatverandering gebeuren.

Ambassadeur Ramlakhan van het Kabinet van de President/ Coördinatie Milieu sprak over:

- het beleid van de regering met betrekking tot klimaatverandering en het REDD+ programma;
- de taak van Coördinatie Milieu nl. erop toezien dat er milieubeleid wordt geformuleerd;
- het NIMOS als uitvoeringsarm van Coördinatie Milieu;
- de commitment die Suriname heeft gemaakt bij COP23 om onze bosbedekking van 93% te behouden en de internationale technische en financiële ondersteuning die daarvoor nodig is ; en
- Suriname als één van de 10 landen met veel bos en weinig ontbossing en dat Suriname in dit kader een internationale conferentie over klimaatfinanciering zal organiseren in februari 2019.

Dhr. Kelvin Koniki, Voorzitter van het Nationaal Jeugd Parlement (NJP) sprak over de belangrijke rol die jongeren hebben in de discussies rond klimaatverandering. Hij gaf zijn eigen ervaringen aan als lid van verschillende jongerenorganisaties en benadrukte daarbij dat jongeren door te participeren in jongerenorganisaties een effectieve bijdrage kunnen leveren aan maatschappelijke vraagstukken, w.o. klimaatverandering. Hij bemoedigde de jongeren om actief deel te nemen aan het seminar maar ook aan andere activiteiten die betrekking hebben op klimaat, natuur en duurzame ontwikkeling.

Dhr. Riad Nurmohammed, DNA lid, sprak de aanwezigen in de hoedanigheid van docent aan de Universiteit toe. Hij gaf aan dat de temperatuurstijging en toenemende neerslag belangrijke indicatoren zijn voor weersverandering. Hij ging in op de invloed van klimaatverandering op verschillende sectoren zoals landbouw (voedselvoorziening), drinkwatervoorziening, gezondheidszorg, veeteelt en visserij, alsook de effecten op de biodiversiteit en infrastructuur.

Mw. Jennifer Lont, Senior Beleidsmedewerker van het Ministerie van Sport- en Jeugdzaken sprak kort over de doelstellingen van het Ministerie en de activiteiten die ze voor jongeren, in samenwerking met jongerenorganisaties en buurtorganisaties uitvoeren. Voorts ging zij in op het "Prisiri Leri project", waarin verschillende thema's worden behandeld zoals milieu en seksuele reproductiviteit. Zij gaf aan dat het ministerie voornemens is het jongeren platform, waarmee ze waren begonnen in 2015, weer op te pakken en benadrukte verder het belang van jeugdparticipatie.

Na de verschillende toespraken was er gelegenheid voor vragen en discussie. De jongeren toonden duidelijk interesse in vooral het beleid aangaande klimaat en milieu.

De jongeren gingen in werkgroepen uiteen om vast te stellen welke voor hun de meest belangrijke acties waren, die nodig zijn om het bewustzijn en betrokkenheid van jongeren te vergroten.

Uit de werkgroepen kwamen de volgende aanbevelingen naar voren:

- Jongeren informeren over Agenda 21
- Jongeren informeren over klimaatverandering en REDD+ in hun taal en op hun manier
- In het curriculum van het onderwijs de thema's klimaatverandering en REDD+ opnemen
- REDD+ ambassadeurs benoemen om de boodschap te brengen aan andere jongeren
- Input van jongeren opnemen in het beleid van de overheid
- Reclame spotjes met bekende jongeren
- Meer samenwerken met jongerenorganisaties en activiteiten laten uitvoeren door jongeren
- Het ontwikkelen van mediaproducties voor jongeren en gebruik maken van social media om jongeren te bereiken.
- Op frequente basis jeugd vriendelijke informatie uitzenden via lokale radiostations
- Het maken van een duurzaam afvalbeleid door de overheid

Het geheel werd opgeluisterd door optredens van 2 jonge Surinaamse artiesten.

Rosito Pansa presenteerde een Spoken Word, waarin hij het verband legde tussen klimaatverandering en menselijke handelingen. Zijn optreden was een duidelijke oproep om destructief handelen achterwege te laten.

Gospel artiest Emanuel Sanvisi bracht twee prachtige gedichten en een lied getiteld "BETER" ten gehore.

Tot slot bedankte de Project Coordinator van het REDD+ Programma, Sandra Bihari, alle aanwezige jongeren voor hun bijdrage en het willen aandragen van concrete actiepunten hoe de Surinaamse jeugd meer bewust te maken van klimaatverandering. Zij gaf aan dat de relevante aanbevelingen meegenomen zullen worden in de REDD+ Communicatiestrategie 2019.

We zien terug op een succesvol jongeren klimaatseminar, waarbij er door de jongeren zelf duidelijke handvaten zijn aangedragen, om hun bewustwording en betrokkenheid te vergroten rond het thema klimaatverandering.

LULC basistraining: Landgebruik en bosbedekking leren karteren

Door: SBB

Informatiesessie op de Anton de Kom Universiteit

Om aan duurzaam bosbeheer te kunnen doen is het van belang dat er up-to-date nationale data beschikbaar is over land- en bosgebruik en -bedekking. SBB produceert elk jaar een kaart van de ontbossing en elke twee jaren een kaart van de verschillende types landgebruik na ontbossing (de engelse afkorting hiervan is LULC) land use and land cover kaart. Om goede kaarten te produceren is het van belang dat dit gezamenlijk met organisaties en instituten gebeurt die de bossector en de aanverwante sectoren in Suriname goed kennen.

Binnen dit proces is de SBB reeds enkele jaren bezig met het versterken van de nationale capaciteit in het gebruik van satellietbeelden en Geological Information Service (GIS). De eerste jaren was dit gedaan door het inhuren van buitenlandse experts, die naar Suriname zijn gekomen om SBB personeel en partners van andere instanties tegelijk te trainen. Nu heeft de SBB voldoende capaciteit opgebouwd om zelf trainingen te verzorgen.

Dit jaar heeft de SBB in het kader van de LULC kaart en ontbossingskaart van 2017 gepland om minimaal 60 technische experts van de ministeries, instituten maar ook de universiteit, private sector, en het maatschappelijk middenveld te trainen. De SBB heeft op 26-27 september de eerste tweedaagse trainingssessie bij het UCC op de AdeKUS georganiseerd, en op 11-12 oktober 2018 was er een tweede training voor een nieuwe groep stakeholders. Deze trainingen vinden plaats met ondersteuning van het REDD+-project. De data die gezamenlijk wordt geproduceerd is ter beschikking via de website: www.gonini.org.

De landgebruik/landbedekking kaart voor het jaar 2015 is ook via Gonini beschikbaar. Deze kaart heeft SBB recent afgerond in nauwe samenwerking met verschillende nationale instituten zoals de Ministeries OW&T, LVV, RO en NH, GMD, Grassalco, DNA, CELOS, het Nationaal Herbarium, MAS, SPASU, ADEK, MI-GLIS en NIMOS. Deze kaart werd geproduceerd binnen het Cross Cutting Capacity Development (CCCD) project en het REDD+ project die beide gecoördineerd worden door het NIMOS. De nationale instituten hebben intensief 1 jaar samen aan de kaart gewerkt. Het vormt de basis voor nationale en internationale rapportage en voor nationale landgebruiksplanning.

REDD+ Engagement

REDD+ Walk - in - school

Door: Carmen Elliott (Community Liaison Officer)

De walk-in-school sessie is en blijft een belangrijke engagement activiteit binnen het REDD+ programma. Door middel van walk-in-school sessies willen wij participanten blijven informeren over het REDD+ programma in Suriname. In de tweede helft van 2018 (juli - september) werden in totaal 132 personen middels 10 gehouden walk-in-school sessies geïnformeerd over het REDD+ programma. Deze sessies vonden plaats in de conferentiezaal van het Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname (NIMOS) alsook op locatie van de desbetreffende organisatie.

Tijdens deze sessies wordt behalve algemene informatie over de REDD+ activiteiten, ook specifieke informatie verstrekt over de technische werkzaamheden die de Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) verricht binnen het REDD+ programma. Bij SBB is de Forest Cover Monitoring Unit (FCMU) belast met deze technische werkzaamheden.

De verschillende instanties of groepen die zijn geïnformeerd zijn:

- Districtscommissariaten:
  - Commisariaat Para
  - Commisariaat Marowijne
  - Commisariaat Brokopondo
- Ministeries en Instanties:
  - Stichting van Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)
  - De Rayon Inspecteurs van Paramaribo van het MINOWV
  - Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme
- Kinderen en Jeugd:
  - Jongeren van STIBULA Youth Corps (SYC)

REDD+ Project Management Unit
Mr. Jagernath Lachmonstraat 93 boven
Paramaribo, Suriname

+597 532405 | 430440
office.redd@nimos.org
www.surinameredd.org

Informatiesessies voor binnenlandbewoners

Door: Debora Linga (REDD+ Engagement Assistant)

De binnenlandbewoners zijn belangrijke stakeholders die steeds moeten worden betrokken bij het Suriname REDD+ programma. Eén van de manieren om hun betrokkenheid te bevorderen is door middel van informatiesessies die georganiseerd worden door de REDD+ Project Management Unit (PMU). Het engagementteam van REDD+ PMU heeft in samenwerking met de Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) en het RAC (REDD+ Assistenten Collectief) tal van informatiesessies gehouden in de verschillende gebieden bij de verschillende inheemse stammen en tribale volkeren.

Er zijn in totaal 260 binnenlandbewoners bereikt uit 12 dorpen. Behalve de volwassenen zijn ook de schoolkinderen op een simpele manier geïnformeerd over klimaatverandering en REDD+, o.a. via story telling door de REDD+ Engagement Assistant.

Het RAC

Het REDD+ Assistenten Collectief (RAC), dat een brug vormt tussen de gemeenschappen in het binnenland en de REDD+ PMU, worden 3 tot 4 keren per jaar gehaald naar Paramaribo voor capaciteitsversterkingstrainingen en teambuilding activiteiten. In de tweede helft van dit jaar waren ze voor 5 dagen in Paramaribo en wel in de maand juli. Zo hebben ze o.a. de REDD+ E-Academy modules gevolgd, teambuilding activiteiten gedaan, input gegeven voor de revisie van het REDD+ Project Document (Prodoc) en met andere consultants gesproken voor input van een studie.

Project partners:

Het Nationale REDD+ programma is officieel van start gegaan in 2014 en wordt gefaciliteerd door de overheid van Suriname. NIMOS is verantwoordelijk voor de uitvoering. SBB (Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht) is een belangrijke partner. Vanuit het UNDP Suriname wordt er ondersteuning gegeven. De Forest Carbon Partnership Facility is de donor van het programma.